

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) czímzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János; Berde Áron, Szabó Samu, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,**
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: Értesítés. — Tenyészcélok. Tormay Béla. — Gyöksarjról való szaporítás. Gábor József. — Csehország méhésze. Vörös Sándor. — Az őszi bükköny. — Uj szer a havi vakság ellen. — A párisi közkiállítás. — Nagyvárad kiállítási eredmény. Gobóczy Károly. — Személyi hírek. — Vidéki gazdasági tudósítások: Baróth, Csik-Szereda. — Piaczi árak. — Hirdetések.

üzhető tenyészágazatnak ott is részben áldozatul esett a gulya, vagy e miatt legalább is megapasztatott az addig tartott haszonmarhák létszáma.

Ezen korszakot követte az eke és buza esetelt interregnuma és ezt, ezen termelési áramlatot most már néhány vidéken helyes medrébe vezette az okszerűség, melynek terjedését a közlekedhetés könnyüése, de más befolyások is lehetővé — helyesebben mondva — kivihetővé tették.

A közlekedés könnyüése közelebb vitt bennünket a fogyasztó vidékekhez, hol az ipar fejlett; de nálunk is növekedtek a szükségletek, ez különösen a húst és tejet illetőleg vált leginkább érezhetővé, mi a gazdasági viszonyokra, legalább egyes helyeken némiképp változtatató befolyást gyakorolt.

A viszonyok ilyen változására a gazdának figyelni szükséges; neki az eddig követett üzletjárásról el kellett és — óvatosan megtartott, az okszerűség által meghatározott fokozatokban — el kell térni. Hazánk sok részeiben a belterjesebb üzletvitel vagy az a felé való törekvés — ott a hol, — indikálttá lón és ilyennél a juhászat nem állhat egyedül első sorban, a juhászat nem lesz az egyedül kiváló ágazata az állattenyésztésnek, a gazda — egyes eseteket nem számítva — ilyes viszonyok között nem fogja kizárólagosan a juhászatra fordítani figyelmét, sőt ez a legtöbb esetben másodrendű állást nyervén, csakis inkább az esetleges legelők értékesítője gyanánt szerepelend. Így, ha a jövőben haladunk a belterjesség útján, akkor a juhászat kissé hátrább szorul és jobban tért fog nyerni a szarvasmarhatenyésztés.

A szarvasmarhatenyésztése előtérbe fog lépni a már kifejtettek alapján, de még azért is, mert a belterjesebb üzletben folytatott időszakos vagy teljes istállózásra csakis a szarvasmarha alkalmas. Azt mondhatjuk tehát, hogy az egyik a másikat feltételezi azért, mert ezen tenyészág szolgáltatja a gazdának a legbiztosabb — és egy irányt illetőleg, folytonos meg nem szakadó jövedelmét és a belterjesség szükségét te-

Értesítés.

Az erdélyi gazdasági egylet hivatalos helyiségei főtér 36. szám alá a „Florián testvérek“ boltja feletti emeletbe tétettek át, mit az érdeklődő közönség szives figyelmébe ajánl

a titkári hivatal.

Tenyészcélok.*)

Volt oly idő, ez pedig még nem mondható nagyon régen multnak, hogy hazánkban a szarvasmarhatenyésztés minden egyéb tenyészágazat előtt állt és ezek a lótenyésztés kivételével mellette nagyon is másodrendű szerepkörrel bírtak; külterjesen gazdálkodtak akkorában, helyesebben mondva, jobbára legeltettek és ennek hasznából éltek a birtokosok.

Ezen idő elmúlt, a juh változtatott először azon üzletvitelen, később pedig az eke is beleavatkozott és ekkor került gazdálkodásunk azon lejtőre, melyet az iménti fejezetben vázolunk. A juh tehát akkorában versenyt kezdett a szarvasmarhával, — azt a magas gyapjúárak győztessé tevék és a szarvasmarha, különösen a nagyobb birtokosnál, erősen hátrább szorult, sőt a gulyák sok helyt el is pusztultak; de a juhok a kisebb birtokosoknál is nagyon terjedtek és ezen kényelmesebben

*) Mutatvány Tormay Béla „A szarvasmarha és annak tenyészése“ című jeles munkájából. Szerk.

kintve, csakis ezen tenyészágnak ily módon való üzésénél nyerhető olyan és annyi trágya, melyet és mennyit az okszerű belterjességgel folytatott üzletvitel követel. Az utóbbiakat nem szabad azonban úgy értelmezni, hogy a gazda mentől hamarabb térjen át az istállózással összekötött szarvasmarhatenyésztésre, melynél tejet akar termelni, mert az reá nézve azonnal és bizonyára előnnyel járna. A világért sem; mielőtt ezt cselekszi, nagyon is számot vessen magával, figyeljen két kellékre és csak is ha ezek megvannak, akkor gondolhat gazdálkodási eljárása változtatására, akkor leend a szarvasmarhatenyésztésnek fentebb nevezett módon való üzése indokolt.

Melyek tehát azon tényezők, melyektől az üzletvitel megváltoztatása függ? Itt egy régibb nyilatkozatunkat idézvé, ennek fontolóra vételét a tisztelt olvasónak ajánljuk; azt hiszszük, hogy ez az átmenet egyik tényezőjét illetőleg felvilágosítandja, t. i. hogy „nem az istállózás visz bennünket a haladásra, hanem megfordítva, a haladás megkívánja a nagyobb intensivitást, az intenzívebb kezelés pedig követelni fogja az istállózást.” Vagyis, ha istállózással összekötött szarvasmarhatenyésztést akarunk üzni, először a viszonyoknak kell az elmondott módon átalakulni, azután fejleszszük üzletünket, tegyük lehetővé és kitelhetőleg biztossá először is a takarmánytermesztést és ha ezt elértük, továbbá másodsor, ha termelvényünket illetőleg van kilátásunk fogyasztóra: akkor ezen utra térhetünk, mert akkor munkánk befektetett tőkénk gyümölcsözése, ha nem is teljesen, de jórészt biztosított.

Más, különösen a velünk nyugotról határos országokban, de Magyarország egyes vidékein is, az ily utra, — belterjesség útjára — való áttérés már nem nehéz és ott a hol a mély, jó térimés takarmányt termő talaj van, hol az évi csapadék arányosan oszolván el az egyes évszakokra, mi a takarmánytermelést biztosabbá teszi, hol az egyéb megkívántató viszonyok, például a kellő piac, meg vannak: ott az átmenet igen könnyű.

Hát azon helyeken, hol ugyan jó talajt mivel a gazda, — mondjuk ki, hazánk nagy síkján, de hol a csapadék kevés és nem oszlik meg arányosan, ott az istállózás a lehetetlenségek sorába tartozik-e, vagy pedig teljesen okszerűtlen?

Sem az egyik, sem a másik; az ily viszonyok daczára sem lehetetlen az istállózás és vannak az Alföldön is helyek, hol okszerű lesz, de ott nem lesz könnyű; ezen eljárás több fáradságot, nagyobb szakértelemet és tőkét követel, mint egyebütt és ingadozóbb sikerre is csak azon esetben számíthatni, ha a gazda fokozatosan tér át a szarvasmarhatenyésztés belterjesebb üzésére és ennél viszonyainkhoz ügyesen alkalmazkodik.

Az általánosat véve azonban, hazánk utóbb említett részeiben a jelenlegi tenyészirány és anyag fenntartandó, de hogy ezen üzletág gyümölcsözőbb legyen, az a bevezetésben kijelölt módon fejlesztendő. Itt is még az, hogy a gazda csupán állattartó és azokat jól-rosszul szaporító üzletember legyen, kinél a második fent érintett tényező a szakértelem és rutino, mint az elérhető eredmény biztosítói hiányoznak, nem tartható fenn. Neki mindenütt lehetőleg a színvonalon álló tenyésztővé kell válni, ki a viszonyokkal helyesen számot vet, mert csak ha

azzá lesz, fog üzlete kellően jövedelmezni, csakis akkor szűnik meg azon téves és káros nézet, melyet már meg is említettünk, hogy a háziállat csupán trágyakészítő, egyéb semmi.

A szarvasmarhakkal foglalkozókat ezek szerint két csoportra oszthatjuk: állattartókra és állattenyésztőkre. Az elsőbb említettekről már egy ízben megemlékeztünk — még talán később is lesz róluk szó; de jelenleg bennünket a tenyésztők, azaz olyan gazdák érdekelnek jobban, kik az általuk kezelt állatokat, okszerű eljárások alkalmazása által, a szükségletek vagy kívánalmaknak megfelelőbbekké iparkodnak tenni, így termelési képességüket és azzal együtt értéküket növelvén.

Hogy erre képes legyen a gazda, azzal, mit akar, fog tisztába jönni, azaz: működése kezdetén először is hasznos, kivihető czélt tüzend maga elé.

Nem igen képzelhető ma már olyan gazda, ki csupa kedvtelésből, csakis azért, hogy marhája legyen, tart és szaporít; haszonvágyának kell lenni és akkor a szaporításnál bizonyára tekintettel leend arra; vajjon vannak-e (legalább is) a közel piacnak vagy vidékének, hol működik, kívánalmi, szükségai, melyeket azoknak megfelelő állatok tenyésztése útján ki lehetne elégíteni?

Ily szükségek mindenütt és mindenkor léteznek; azon marhák tehát, melyek tulajdonaik vagy testalakjuk által azokat teljesebben kielégítik, azaz jobban termelnek, azok inkább fognak becsültetni, keresettebbeké lesznek és jobb termelők, emelkedő értékek által annak, ki ily egyedeket tenyészt, jövedelmét, melyet a szarvasmarhatenyésztésből huzhat, lényegesen növelendik.

A tenyésztő gazda ennél fogva a szükségek egyikét vagy másikat tanulmányozza és ha tisztába jött vele, akkor annak betöltését teszi feladatává; tehát a szükségletek minél jobban való kielégítése képezendi a czélt, mely felé törekedni fog.

A szükségek és kívánalmak többfélék: az egyik helyen az állat erejét, mozgási képességét kívánják, másutt húst keresnek, egy harmadik helyen, például városok közelében vagy a hol az ipar ezen termékkel foglalkozik, a tej termelése lép leginkább előtérbe és így a szarvasmarhatenyésztésben három főczél létezhetik:

az erő,
a hús és
a tejnek minél könnyebben, azaz olcsóbban való termelése.

A szarvasmarhát tenyésztő gazda a lötenyésztő és a nemes gyapjút termelő juhász előtt előnyben van; ő t. i. nem úgy, mint emezek kiválóan csak egy czélt, hanem egyszerre többet tarthat szem előtt, tenyészgyedei például az erő- és hustermelésnek, a tej- és hustermelésnek megfelelőeknek, de egyik czélnek uralkodni kell, a mely mellett a másik már hol jobban, hol kevésbé alárendeltebb módon figyeltetik meg és a ki olyat ajánl: hogy mind a háromnak egyaránt való elérése felé törekedjék a tenyésztő gazda, az neki semmi esetre sem ad jó tanácsot és helyesebben, biztosabb eredménnyel fog működni, ki inkább az egy-, vagy hogy így fejezzük ki magunkat, a kétoldalúság mellett vagy annak elértéséért küzd.

Ezen tétel megköveteli, hogy vele kissé behatóbban foglalkozunk: azt mondtuk fentebb, hogy a szarvasmarhát tenyésztő egyszerre több célra tarthat szem előtt; ez igaz, ő törekedhetik összefoglalni egy és ugyanazon állatban több jó tulajdont, melyek nem ellenkeznek; de nem képes egy egyedben összegyűjteni olyanokat, melyek egymással ellentétes szervezetet igényelnek.

Az erőtermelés céljának vagyis az igazhatásnak, a kellő és hosszú évekig tartó használatnak csak is oly ökor felelhet meg, mely lassabban, de jól fejlett, melynél a szervek lehetőleg a központ felé törekvéssel bíró sejtekből képződtek, egyszóval, az állat szervezete szilárdabb, természete eleven, hogy a tartós mozgással járó munkának megfelelni képes legyen, szívós és edzett, hogy azon külső befolyások, melyeknek folyton ki van téve, káros hatásuk ne legyenek, az állatban az életműtételek rendes folyását, azaz annak egészségét meg ne zavarják.

A szilárdabb szervezetben a mirigyek tevékenysége csak is a szükségesre szorítkozik, azok válmánya pedig nem felette vizgazdag, sőt inkább abban a plasticus részek aránylag tulnyomók, például a tej sűrűbb és csekélyebb mennyiségű; így tehát az olyan szarvasmarhafajtákból, melyek egyedei lassabban fejlődve szilárdabb szervezetet nyernek, melyeknél a mozgási életoldal inkább előtérben áll, ne keressünk felette bőven vagy hosszasan tejelő tehenet. Ha mi ilyen fajtánál a fejlődést meggyorsítani törekszünk és tenyésztésünk útján oda hatunk, hogy a tejelőképeség fokozódik, akkor az erőki-fejtséknél kívánatos izomzata a testnek módosul és a szilárdság csökkenni fog.

E szerint azon szilárdság, mely az igazásnak a lehetőségig megfelelni képesített marháknál kívánatos, a tejelő fajtáknál nincs meg? Ugy van; ezek szervezete csakugyan eltérő. Az erőt termelni képesített állatnál szilárd, téteményképes, aránylag nagyobb tüdő, bő mellüreg és ehez arányosítva kisebb térímével bíró has, lassabban fejlett egyed az elkerülhetetlen követelmények közé tartoznak; ellenben a tejtermelésre kiválóan alkalmas tehénél a nagysághoz mérten felettén öblös mellüreg nincs, a tüdő csekélyebb téteményképeségű, a has inkább csüng, roppantul fejlett a tőgy és aránylag széles a far.

A felsoroltak morfológiai jelek lennének, de vannak még élettani sajátságok is, melyek fontosak, például a tejtermelésre kiválóan képesített egyedek nehezebben hiznak, ezek — különösen a tejelési időszak alatt — mindig inkább soványak; ha bővebben és tápdusabb anyagokkal takarmányoztatnak is, ez növelni fogja ugyan a testben áramló fehérnye mennyiségét, de ezen fehérnye nem szolgáltat anyagot a zsírlakodás- vagy hizásra, hanem jobbra tejsajtakké alakulván a tőgyekben nagyobb mennyiségű és jobb minőségű tejelválasztásra képesíti a tehenet.

Nem így működik élettanilag azon szarvasmarha szervezete, mely a testi tömeget könnyen gyarapítja; annál, ha a tejelési időszakban tápláló és nagyobb mennyiségű takarmányt étetünk vele, a tej elapad és az állat hizni kezd. De az ilyen szarvasmarha alaktanilag is különbözik az eddig ismertet-

tektől, törzse a fejhez arányosítva nagy és fejlett, marja ellapított és majdnem ép oly széles, mint a far a csipők mögött és a nyaktól kezdve a farktőig a törzs határvonala egyenes, ezen csak alig észrevehető emelkedések vagy hajlások láthatók; ez lényegesen megkülönbözteti ezen állatokat a tejelő vagy igazhatás céljának kiválóan megfelelni képesített fajtáktól. A könnyen hizó marha oldalai öblösek és szélesek, törzse függőleges, átmérője nagy, a lábak pedig aránylag az állat magasságához rövidebbek, mint a jó igás ökrök végtagjai a minő hosszúságúak szoktak lenni. Az ezen céljának a lehetőségig megfelelni képesített állatok, ellentétben a tejelő, de kiváltképp az igazás céljának szolgáló marhával, petyűdtebb szervezeteük, vérmérsékük csendes és megfelelő viszonyok közt csak két dologban felette gyorsak: gyorsan fejlődnek és gyorsan hiznak.

Azt hiszszük: a tisztelt olvasó ezekből tájékoztatva van; látja, miszerint igazságunk volt azt mondani, hogy az ezen tenyészágazatnál létező célakat a fejlettség legmagasabb fokán egy állatban összpontosítani nem lehet; nem lehet azért, mert az egyes céloknek kiválóan megfelelő egyedek szervezete különbözik és a részben való commassatio is csak azon esetben sikerül, ha a tenyésztő gazda vagy minővagy mennyiségileg csekélyebb tehetséggel*) vagy termeléssel beéri.

Vannak szarvasmarhacsoportok, — fajták és törzsek, — melyek kiválóan az erőtermelés és tartós munkának, ismét mások, melyek a tejtermelésnek kiválóan megfelelnek, vannak végre olyanok, melyek nem igazhatók, általánosabban igen gyengén tejelnek, de gyors fejlődés és könnyen hizás által értékesítik a takarmányt. Vannak végre fajták, melyek, ha nem is oly mérvben, a termelés egyes irányainak, de több céljának szolgálhatnak (ilyenek például az Alpesekben honosak vagy az onnét erdők közül egynémelyek) és azért olyan tenyésztő, kinek viszonyai többoldalúságot megengedik vagy meg is követelik, ezekre vagy ilyenekre fordítsa figyelmét.

A tenyésztő gazda e szerint a hasznát illetőleg vessen magával számot és nyuljon vagy az olyan fajtához, melynél oly alakulás, melynek egyedeiben oly szervevékenység van, hogy ez által csak is egy céljának felelnek meg kiválóan, vagy pedig válaszson az egyes irányokban valamivel kisebb termelőképeséggel bíró, de egészben reá nézve gyümölcsözőbb állatokat és foglalkozzék többoldalú vagy több céljának öt kielégítő módon megfelelő fajtából származó tenyészanyaggal.

Megvilágítottuk tehát azt, a mi bennünket eljárásunkban vezérrel, t. i. a különféle célokat; láttuk, hogy a tenyésztőnek törekedni kell, hogy úgy válaszssa a tenyésztendő anyagot, úgy pároszza a tenyész állatokat, oly módon nevelje a fejlődő utódot, hogy ez kitűzött céljának megfelelően, azaz a kereslet által követelt értékes tulajdonokkal bírjon és minden néven nevezendő hibáktól a lehetőségig ment legyen.

Hogy gazda ilyen, vagyis céljának megfelelő marhát tenyészthessen, hogy haszonállataiból csakugyan kellő haszna legyen, tudnia kell, mivel bántik; ismerni kell azon hátrá-

*) Leistungsfähigkeit.

nyos alakulásokat, melyek ha mutatkoznak, a tenyész- vagy haszonmarhának is értékét csökkentenék, szóval: vesse meg a kellő tudás jó alapját helyes alapismeretek szerzésével.

Tehát a ki marhát akar tenyészteni, tanuljon marhát ismereni és megítélni; tanulja meg belső és külső szerveit és azok működését: így önként világossá lesz előtte a test munkássága, így ismerkedik meg a test szükségével, ennek alapján fogja megítélhetni a termelés által szült elhasználást és az elhasznált lesti anyagnak mily módon való előnyös, de mellette olcsó pótlását.

Gyöksarjról való szaporítás.

Gyöksarjakról a gyümölcsfák oly módon szaporíttatnak, hogy az anyafa gyökereiből kihajtott sarjak 1—3 éves korukban óvatosan kiásva az anyafa gyökereitől elválasztatnak, vagy annak vékonyabb gyökérrészleteivel együtt kivétnak és még 2—4 évig nevelő iskolában nemesítve, vagy nemesítetlen, vagy pedig a különben is nemes (besztercezi szilva, spanyol meggy, mogyoró, füge, köszméte, ribizke, málna, lasponya és birs) és erősebb sarjak mindjárt az állandó helyeikre kiültetnek.

A több szálat magokba foglaló sarjcsoportok együtt ásatnak ki és a kivétel után tépetnek szét egyes száakra. Megjegyzendő, hogy a vénebb fának vastagabb gyökereiről kinőtt sarjak az anyafa gyökereiből bőven táplálkozhatnak, ritkán szoktak önálló gyökereket is fejleszteni, minélfogva ezek az átültetésre nem alkalmasak, míg ellenben az anyafától távolabbi és vékony gyökerekből nőtt sarjak már az első évben is annyira önálló gyökérrel bírnak, hogy a kivételnél az anyafávali összefüggésük alig észrevehető és ezek az átültetést épen oly sikerrel állják ki, mint a magról nevelt csemeték.

Gyöksarjról általában szaporíttatnak minden bokor-gyümölcsfák p. o. doucin, paradicsom és szentjános alma-faj, birs, lasponya, ribizke, köszméte füge, mogyoró és málna. A fák közül a szilva és meggyfa.

Az említett bokrok és fák sarjazása igen elősegíthető, ha az anyafák gyökerei felett a föld minél szélesebb körben egész a gyökér elágazásáig minden évben meg porhanyítatják, miáltal egy részről a gyökerek megsértetvén azokon forradások támadnak, mely forradásokban képződött rejtett szemekből a megporhanyított földön keresztül egész bokorsarjak törnek keresztül.

Ily módon még a sarjazásra kevésbé hajlandó fák is sarjazásra erőltethetők, kivált ha a talaj elegendő táperővel bír, vagy az felültrágyázással arra képesíttetik.

A sarjazás még inkább elősegíttetik, ha az anyafa törzse egész a földig visszavágatik. Ezen erősebb műtét által még a vén nagy fák is legalább az első évben igen sok sarjat fejlesztenek.

Sokan vannak azon nézetben, hogy gyöksarjakról nem jó a csemetét szaporítani, mivel az ily fák a sarjazásra mindéig hajlandók lesznek. Az igaz, hogy ezek arra hajlandók lesznek, de az egészen természetes, mivel a hajlam már magában a fajban rejlik különben az ily fajú anyafákról nem lehetne sarjról szaporítani. Hanem az említett fajokat bár miként is

szaporítjuk mindig erre hajlandók maradnak azok, mert a gyökereiket közel a földszíne alatt terjesztik, hol sok alkalom van a megsértésre és a nap sugarai is nagyobb hatást gyakorolhatnak a gyökerekre, mi a sarj képzésre nagy befolyással bír.

Ennélfogva a sarjazásra hajlandó fajokat bármiként is szaporítjuk, mindéig egyenlő mérvben lesznek azok hajlandók a sarjazásra, vagy is a szaporítási eljárás által az arra hajlandó fák különösen a bokrok sarjazási hajlamát legkevésbé sem lehet megszüntetni, sőt mérsékelni is csak a talaj soványsága és begyepesítése által lehet bizonyos határig, nem pedig ez vagy amaz szaporítási mód meg választásával.

Ellenben éppen ezen tulajdon teszi lehetővé, hogy sok oly gyümölcsfajok, melyek minden más módon igen nehezen, a sarjazás által nagy számban könnyen szaporíthatók.

Az ily sarjakból nevelt állandó fák rendben tartására nincs más mód, mint a kihajtott sarjak minden évbeni szorgalmas kitépése vagy lapos csákánnyali kivágása.

A sarjak kiszedése a fa levelek lehullásától a fakadásig mindig eszközölhető.

Gábor József.

Csehország méhésze.

(Az „Erdélyi gazda“ eredeti tudósítása.)

Folyó szeptemberhó 5 és 6-án tartá a csehországi méhészegyesület fennállásának 25 éves jubilaumát és egyuttal 32-ik közgyűlését a világhírű fürdővárosban Karlsbadban. Esetleg épen itt időzvé, nem akartam elmulasztani, hogy ezen gyűlés és ünnepély mozzanataival meg ne ismerkedjem és tán nem lesz e lapok t. olvasói előtt érdektelen ezen egyletről és működéséről adandó rövid cikkem tartalma.

Ezen egylet, mely Csehország méhészetének emelése czéljából alakult, most ül tehát fennállásának 25 éves ünnepét, jeléül annak, hogy ugy az egylet vezetése és szervezete helyes, valamint az egylet czélja is állandólag méltánylásra talál. Az egylet az ismert nevű méhész Oetl kezdeményezésére alakult és jelenleg számlál 703 tagot. Ezekből a legnagyobb rész lelkészekre, tanítókra és kiszgazdákra esik és a megjelent minteg 300 tagnak legnagyobb része is lelkészekből, tanítókból és kiszgazdákból állott. Ezeket is illeti meg legfőképp ezen ággal foglalkozni és hogy ezen egylet ily számú tagokkal bír, valamint a méhészet ezen országban a legnagyobb méltatásra talál, leginkább a néptanítók és a papok érdeme, a kik ezen tenyész-ággal való foglalkozást a néppel megismertették. Így hallottam egy paptól, hogy az ő községében felhívására 8 tag egybeállott 23 kassal és ma minden fáradság nélkül van 400 kas méhük és a kis egylet is 100 tagra felszaporodott. Közgazdasági szempontból igen lehet méltányolni ezen ágnek különösen a kiszgazdákra való fontosságát, midőn ezen ugyszolván ingyenes tenyészágból évente jelentékeny pénzüsszeg jut a tulajdonosnak. Ama példaszó: „sok kicsi, sokra megy“ itt valósul meg leginkább és bár hazánkban is oly méltatásban részesülne ezen tenyészág, mint itten.

A közgyűlésben, az elnökség évi jelentésén és a 25 éves fennállás feletti emlékbeszéden kívül tárgyalásra voltak kitüzve

a következő tétel: 1. Mily előnyt nyújt a méhészet üzése és hogy lehetne azt Karlsbad vidékén jobban meghonosítani. E kérdés tárgyalása általános volt és belőle az jött ki, hogy míg az országban mindenütt virágzik a méhészet, Karlsbadban, mely helyet Oetl épen a méhek paradicsomának nevezett, nem ment sokra, jelöl, hogy itt a lakosságnak (a vendégek után 4—5 millió (frt.) elég jövedelme lévén, ez ágazattal való tüzetes foglalkozástól eltekinthet. 2. Helyén volna-e Csehországban vándorméhészetet üzni? E kérdés abban nyert megoldást, hogy a hol nagy mezők kínálkoznak, vagy nagy repce, hajdina s több efféle vetések vannak, ha egyébként az utak jők, és az időjárás alkalmas: igen is érdemes a méheket költöztetni, mert adatok soroltatnak fel arra, hogy egy jó helyre való költöztetés május—július alatt kasonként 12, 14, 22 sőt 40 Ö gyarapodással járt! A mi nagy, gyakran több száz holdas repcevetéseink mily kedvező alkalmat szolgáltatathatnának a vándorméhészetre és a méhészet hasznosítására! 3. Lehet-e a méheket tejjel táplálni, minő lesz ennek az eredménye és ajánlható-e ezen eljárás általában? Ezen kérdés volt a legérdekesebb, mert újdonságot képezett a többség előtt és oly előadója volt, a ki ezen eljárást maga alkalmazta először. Hilpert C. (Maziczewoból, Ny. Poroszország) szerint a tejjel való táplálása a méheknek nem ütközik nehézségekre és igen jó sikerrel alkalmazható ott, a hol a kasokat erőre kell segíteni, a mihez tojást és cukrot szoknak használni. A tej a tojásnál olcsóbb és így a táplálás jutányosabb, a mi nagy számu kasoknál jelentékeny rovatot képez. Előkészítését illetőleg a tehén, vagy kecsketej fejes után felforraltatik, kevés cukor és megsavanyodás ellen 1 literre 20 csepp salicyl sav adatik hozzá. A mesterséges táplálás ideje azon időszak, midőn még a méhek nem találnak mezőt, nem erősek a kasok és azt akarjuk, hogy a teljes hordási időszakra jól megerősödjenek. Hilpert 150 kast naponta 50 liter tejjel tartott april. 24-től maj. 20-ig és kasai a teljes hordási időre igen megerősödtek, úgy hogy egyebek mellett 10 kasból 80 lépet elvehettek. Mások a tejjeli táplálást nem csak feljavító, de rendes táplálási eljárásnak is alkalmazták rosz időekkel és mondják, hogy 54 fontos kas e mellett 80 fontra gyarapodott. Ezen tétel a méhészetre nézve bizonyára érdekes, mert a tej a legolcsóbb feljavító szer és általa a kasokat az elgyengüléstől megóvni és gyarapítani lehet. A 4, 5 és 6. tétel tárgyai voltak: a kiteleltetés feltételei, — a rajok befogása körüli teendők — és — a méhészet közgazdasági fontossága. E kérdések felett a tárgyalás csak nagy általánosságban mozgott annál inkább, mert az utóbbi kérdés teljes megvilágítására a gyűlés közvetlen sorrendjében igen érdekes értekezés olvastatott fel e czimen: „A méhészet közgazdasági jelentősége és mint eszköz a népeség elszegényedése ellen.“ Ez értekezésből azt ismerhettük meg, hogy ezen jelentéktelennek látszó tenyésztés, értelemmel üzve nagy segítsége lehet tulajdonosának. Nem egy, de sok adat van felhozva, hogy csak egyes egyszerű méhészt is némely évben 5, 10, 15, 25 mázsa mézet adhatott el, mely értékszerzéshez ő csupán figyelmével járult hozzá és egy ily bevétel egy kisgazdai háztartás költségeit nagy részben fedezi. Ha már most sokan vannak az ily tenyésztők, tagadhatlan fontosságot

nyer a méhészet, mint vagyonszerzési forrás nemzetgazdasági tekintetben. Mi is el kell hogy ismerjük e kis tenyésztés fontosságát annál inkább, mert hazánkban a méhészet számára kitünő és majd kimeríthetlen forrásokkal rendelkezünk és hogy ez ágból mentől közösebb haszon váljék, egyesülés, közös akarat kell csak:

„Concordia parvae res crescunt. . .“

Az ülésezés mellett kiállítás is volt mindenféle, a méhészethez tartozó czikkek és terményekből, melyeket nem lehet részleteznem. Ugyancsak e czikkekből megvásárlás után sok darab sorsolásra bocsátott. Jutalmak elismerések osztottak ki és — szokás szerint — a mint kezdődött, úgy végződött is a dolog — barátságos, felköszöntésekkel fűszerezett lakoma zárta be a 3 napi ügyrendet. Én igen szívesen üdvözöllek hazánkban egy ily együletet, mint minő a csehországi, mely már 25 év óta egy a magán, valamint a nemzet vagyongyarapításához üdvösen hozzájárult és jubilaumát megnyugvással ülhette meg.

Vörös Sándor.

Az őszi bükköny.

A mai viszonyok közt feladata a gazdának az ugart a mennyire csak lehet nélkülözhetővé tenni. Ezt azonban csak is czélszerű trágyázás és a talajnak jó megmivelése által lesz képes elérni. A vetésforgásba csak olyan növények veendőek fel, a melyek a helyi viszonyoknak megfelelnek, a talajt nagyon igénybe nem veszik, megmunkálásuknak mi sem áll útjába, végre biztos és jövedelmező hozamot ígérnek. Ilyen növények közé sorolhatjuk a nálunk még csaknem ismeretlen őszi bükkönnyt. Vetése september hó első felében felszántott buza vagy rozs tarlóba történik. Hogy a bükkönnynek támasza legyen, azt a megdüléstől és rothadástól megóvándó, a bükköny közé $\frac{1}{4}$ rész rozsot kevernek. A tavasz beálltával mind a rozs, mind a bükköny gyorsan fejlődik és april végével vagy legfeljebb május közepe táján zöld takarmánynak kaszálható. A holdankénti hozam 15—17 métermázsa szénaértékkel egyenlő. Lekerülvén hamar a talajról helyébe még kapás növény jöhet, de különösen jól sikerül utánna a repce is.

A rozsossal vetett bükköny, ha árpa vagy zab szalmával lesz vegyítve, a száraz téli takarmányra igen jó átmenetelt képez és a gazda nem kénytelen talán ideje előtt luczernásaihoz vagy lóheréseihez folyamodni. Őszi bükkönnyel kísérletet tenni nálunk sem ártana. —

Új szer a havi vakság ellen

a Wochenblatt für Land- und Forstwirtschaft a következő egyszerű gyógyszert és eljárást közli — mely épen ezért figyelmet érdemel, minélfogva felkérjük azokat, kik ez irányban kísérletet tesznek, hogy ennek eredményét e lapok útján nyilvánosságra hozni szíveskedjenek. Wagenfeld azt mondja, hogy a szürke hályoggal bíró lovak majd mind a havi vakság folytán vakultak meg. A haj tehát veszélyes. Krzysztovovicz carbolsavas vízzel kezelte a beteg szemet ($\frac{1}{10}$ rész vizre $\frac{1}{10}$ rész carbolsav) és azt tapasztalta, hogy egyszeri beecsetelés után a betegség valamennyi körjele elenyészett; a sárga nyirk 24 óra

mulva teljesen eltűnt, a lob tünetei pedig 5 nap lefolyása után már nem voltak észlelhetők, a beteg szem igen gyorsan javult, úgy hogy két hétre az első beecsetelés után minden legkisebb homály elenyészett, pedig az említett vizet csak kétszer használta. Ugyanily kedvező eredménnyel kezelt Krzysztofowicz ur egy már hónapok óta betegeskedő lovat is. —

A párisi közkiállításról

a „Borászati lapok“-ban a következőket olvassuk :

A párisi közkiállításra hazánkban a mostoha viszonyok, háborus világ és egyéb akadályozó körülmény dacára minden várakozáson felül mutatkozott az érdeklődés. Eddigelé jelentkezett 1000-nél több kiállító és minthogy még több vidéki bizottság nem küldte be az ott tett bejelentéseket, végeredmény gyanánt legalább 1200 bejelentésre lehet számítani. Az eddigi adatok szerint a magyarországi kiállításon a gazdasági, borászati, erdészeti, bányászati termények lesznek legteljesebben képviselve, de iparunk képviseltetése sem fog messze maradni az előző kiállítások sikerétől. A bejelentett kiállítási tárgyak által igényelt tér több mint kétszerese a rendelkezés alatt álló térnek. Legnagyobb a differenzia a gazdasági és borkiállítás által igényelt térenél, hol mintegy 200 négyszög méternyi hiány mutatkozik; ugyanis van eddig 410 borbejelentő, kik összesen 1379-féle bort jelentettek be. Miután minden bejelentő egy-egy borból legalább 4 palaczkot tartozik beküldeni, tehát a képviselő 5516 palaczkot tesz. E borok között van: 540 fajbor, 830 kevert bor, — használat szerint beosztva van 565-féle könnyebb asztali bor, 308-féle nehéz fehér pecsénye bor, 16-féle siller, 119-féle könnyű vörösbor, 286-féle nehéz, fanyarabb vörösbor, 60-féle asszu és 25-féle szamorodi. Erdély legjobban van képviselve, — Balatonvidéke, Neszmély és Szegszárd legrosszabbul.

A „Borászati lapok“ t. szerkesztője, Molnár István ur, egyszersmint a budai vinczellérképezde derék igazgatója, mint szakelődő működik az országos kiállítási bizottságban és így az általa felsorolt adalok teljes hitellel bírnak. Az erdélyi borvidék kiállítását illetőleg még megjegyezzük, hogy abban 124 kiállító összesen 328-féle borral vesz részt, tehát az egész mennyiségnek egy negyedrészt képviseli, holott területileg véve az erdélyrészi szőlő a magyarországinak csak hét százalékát teszi! —

Nagyvárad kiállítási eredmény.

Nagyváradon a biharmogyei gazdasági egylet csarnokában f. évi 1877 szeptember 8—11 napjain tartott termény és iparmű kiállítás nem tartozik a sikerültebbek közzé, a mennyiben a kiállítók, kivált a termelők közül kevés számmal voltak és jelentékenyebb termény kevés jött kiállításba.

Terményt illetőleg legkitünőbb a Köhner Zsigmond és Károly szászberekai sulyos szép magyar búzája, melyet Biharban is többen hasonló jó sikerrel termelnek már, e kívül árpa, búkköny terméke és ezekért termelők I-ső rendű dicsérő oklevelet nyertek.

A kapás növények között Gobóczy és neje Ritook Anasztázia 70 faj jeles burgonya-terméke hasonlólag I-ső rendű dicsérő oklevélre érdemesítettet.

A gyümölcsfélék közül Kis-Szántórol uradalmi kertész Hehl János szállitmánya volt a legnagyobb, legszebb, ezért és egy számos gyümölcscesel terhelt körtefának teljes épségben lankadó levelek nélkül beszállításáért elsőrendű dicsérő oklevelet nyert.

E kívül Püspökiből Ruff Sebő tanító által; M.-Keresztesről Vágner Soma tanító által kiállított gyümölcsökért, úgy a gazdasági egyleti teleprellő többféle faj szerint megnevezett szőlő és más gyümölcsökért; Rontóból Böhm György által kiállított nagyszerű szilvákért; Barabás Menyhértne finom csemege szőlő kiállítványáért; nagyvárad tanító Tóth Imre szép dinnyéért; Gobóczy Károly izletes dinnyéért; Nagy-Szántórol Micskó Eleonóra urnő által küldött nagy karalábékért dicsérő elismerés nyilvánított.

Továbbá veprováci tanító Balassy Szilárd méhtelepéről küldött külömbféle virágméz és nagyvárad tanító Markovics Pál többféle kítünő fajdohányai I-ső rendű dicsérő oklevéllel lettek kütüntetve.

Nagyvárad Vágó Teréz kisasszony gyümölcsbefőtjtjei; Kemenczky Miklósné urnő gyümölcs és zöldség befőtjtjei; Holnapi Józsefné urnő francia salátá; másodrendű dicsérő oklevelet; Grósz Istvánné urnő birsajtja; diószegi Kalmár Ferenczné urnő téli ugorka készítménye; nagyvárad pinzemester Rölich Venczelnek a kiállított naturalis boroknál élvezhetőbb szeszes és igen jó ízű (petiótizált) törköly borai, jegyzőkönyvi elismerést nyertek.

Iparműveket illetőleg nagyvárad Barabás Menyhért hegedű készítményei mint kipróbált — jól sikerült művek elsőrendű dicsérő oklevéllel lettek kütüntetve; henczidai Tonka Sándor finom fonatu szalma kalapjai is kiérdemelték ez elsőrendű oklevelet; diószegi Czerovszky Ernesztina k. a. sokféle női kézimunkái, harmadrendű dicsoklevelet; tanító Kalmár Ferencz doboz művei és tanítványainak külömbféle kézmű kötése; nagyvárad Grósz Nina és Gizela k. a. szép csináltvirág csokra; Szilassi Irma k. a. pillangó műve; Erdélyből Kispál Sándor szőkefalvi rózsatelepéről kiállított hidegen folyó oltóviasz jegyzőkönyvi dicsérő elismerést nyertek.

Mosonyból Khüne Ede ujszerkezetű sorvető gépe, Nagyváradról Perge István gazdasági eszközei, kiválóan kapáló eke művei; Kovács Ferencz és fia olesó és jó szerkezetű rostája; Mihelfy Mór és fia által kiállított The Beverley Iron et Vaggonféle gyár gabona választó rosta; Stetner Ferencz nagyszerű hordó művei elsőrendű dicsoklevélleli kütüntetést nyertek.

Kiállítást látogatók a vásár és a folytonos esőzés miatt igen kevés számmal voltak.

Gobóczy Károly,
gazd. egyl. titkár.

Személyi hírek.

† Sigmond Elek, Kolozsvár városának legtevékenyebb polgára, erdélyi gazdasági egyletünk érdemes tagja folyó hó 14-én munkás életének 67-ik évében elhunyt. Békeporaira!

Illniczky Károly ezredes, a fogarasi m. kir. ménes parancsnoka 43 évi hű és buzgó szolgálat után nyugalomba helyeztetett és ez alkalomból a legfelsőbb elismeréssel jutalmaztatott.

Vidéki gazdasági tudósítások.

Baróth, 1877. sept. 13-án.

A széna termés közepes mennyiségben finom. Sarjura csak egyes helyeken van kilátás. Az aratás — a jó meleg időben gyorsan bevégeztetett, mit az őszi gyérsége igenis elősegített. Egy 27 kévés rozs kalangya, 3—3½, sőt egyesek a 4 vékát is kiadják. A buza kalangya 1¼—1½, ritkábban 2 vékát is ad. A zabok egyáltalán gyengék. A legelők a száraz nyár miatt silányul állanak. Az üszög és rozsa egyes helyeken jelentékenyen mutatkozott. Járványos állati baj nem fordult elő. A napszám rendes. Az állatok ára magas. A gabona ára magas. A gabona nagyon keresett.

Nagy Imre.

Csik-Szereda, 1877. sept. 16-án.

Folyó hó 5-én gazdáink megkezdették a vetést rozsszal, azonban a hosszas nagy szárazság miatt, mivel ugarföldjeink nagyobb része forgatlan maradt volt, csak helyenkint, hol a talaj minősége megengedte, lehetett korai vetést eszközölni. Szeptember 7, 8, 9 és 10-dik napjain meglátogatott egy-egy kevés eső, mely szomjas földjeinket nem elégitette ugyan teljesen ki, de mégis elég volt arra, hogy a vetéshez derekasan hozzá fogjunk. A törökbuza, mely nálunk csak az újabb időkben és mintegy kísérletképen szokott vettetni, az idén, ha korai harmatok nem lesznek sikerülni fog. Burgonyánk közepes, takarmányrépánk (ez is új vendég nálunk) az időjáráshoz képest szép hozamot ígér. Sarjút keveset kaptunk. Szarvasmarháinknál a szárfajás szórványosan a múlt hó végén föllépett. A termény árak közepesek.

A ki jó és izletes szőlőt

akar venni sétáljon ki e hó 22-én szombaton délután 4 órakor az erdélyi gazdasági egylet nagy utcái szőlőjébe, hol az ideai termés a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett el fog adni.

Piaczi árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Beszterce, Csik-Szereda, Deés, Déva, Fogaras, Gy.-Fehérvár, Naszód, S.-Sz.-György, Szamosújvár, Sz.-Údvarhely, Torda és Vajda-Hunyad újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabnaárak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — A hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy hetedrészét leütve, a maradéka gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 840 kr., leütve a hetedrészét, 120 krt, marad 720. kr., minthárom véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Jelzálogkölcsonöket

a birodalom bármely részében, telekkönyvezett nem tehermentes földbirtokra 1000 frttól a legmagasabb összegig 5 és 6% kamat mellett törlesztésre, rövid idő alatt és 5000 frton felülieket még előnyösebb módokat mellett gyorsan eszközöl, bővebb felvilágosítással készséggel szolgál.

(3) (19—26)

a hatóságilag engedélyezett általános
„Ipar és kereskedelmi ügynöki iroda“
Kolozsvárt, párisutca, 19. sz. saját ház.

(Értekezhetni személyesen vagy posta útján naponta d. u. 1—4 óráig)

„VICTORIA“ biztosító társaság,

(alapított 1865.)

Forgalmi kimutatása: (1876. december 31.)

Bevétel 1875 év végéig	o. é. 22.208,066 frt 72 kr.	Kifizetett károk 1875 év végéig	o. é. 7.474,125 frt 74 kr.
„ 1876-ban	o. é. 1.957,872 frt 43 kr.	„ „ 1876-ban	o. é. 664.608 frt — kr.
összesen	o. é. 24.165,939 frt 15 kr.	összesen	o. é. 8.138,733 frt 74 kr.
Kiosztott nyeresemények	o. é. 439,738 frt 69 kr.	Évi díjbevétele	o. é. 1.000,000 frt — kr.

Biztosításokat fogad el:

TŰZ ÉS JÉGKÁROK ELLEN.

I. Tűz ellen biztosíthatók: épületek, gyárok, malmok, butorok, készletek, kereskedelmi cikkek, marhaállomány, széna és gabna készlet, gazdasági eszközök stb.

Arva-, egyházi és tömeges biztosítások kedvezményes díjakban részesülnek.

Különbösen is a rendes díjak lehető mérsékeltre szabvák.

Több éves biztosításnál ingyen év számíttatik.

Gabna biztosítás három hónál kevesebb időre is elfogadjatik.

II. Jég ellen: mindennemű mezei termények.

A biztosítás váltó fedezet mellett is történhetik. A díjak az egyes vidékek tapasztalt jégjáratahoz vannak mérsékelve.

A károk felvétele gyorsan és szabályszerűen történik, a megállapított károszések azonnal fizetnek.

A „VICTORIA“ legújabb szerzett viszontbiztosítási összeköttetése folytán azon helyzetben van, hogy bármely nagy összegű biztosítást, teljes kártérítés biztonsága mellett elfogadhat, s midőn különösen is életképességének a legválságosabb körülmények között, s a legrendkívül csapások után is megdönthetetlen bizonyítékát adta, mint egyetlen hazai intézet, joggal és biztosan számolhat a külföldi áramlattal szemben a hazai közönség pártolására.

Központi iroda: Kolozsvárt, főtér 26-ik szám.

Vezérügynökök: Budapest, Bécs, Grätz, Prága, N.-Szeben.

Főügynökök: Arad, Brassó, Debreczen, Eszék, Győr, Kassa, Maros-Vásárhely, Nagy-Beckerek, Nagy-Enyed, Nagy-Szeben, Pozsony, Szeged, Temesvár és Triest.

Vidéki ügynökök: a birodalom minden jelentékenyebb helységében.

Ajánlások: ügynőség átvételére, az igazgatósághoz, vezér- vagy főügynökökhez intézendők.

(6) (19—26)

„VICTORIA“ biztosító társaság.

A nagy-szebeni tüzoltó kiállításon nagy arany érmet nyert!!!

A szegedi országos kiállításon érdemremmel, a magyar országos tüzoltó szövetség Aradon tartott III. közgyűlésén nagy arany és ezüst érmmel lett kitüntetve.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltó szergyár, harang- és érczöntöde.

Erdélyrészi és oláhországi fiókraktár: Kolozsvártt, bel-monostorutca.

Ajánlja legujabb szerkezetű szabadalmazott tüzfeskendőit, tüzoltó szereket és szerelvényeket tüzoltó egyletek és tüzoltók részére, elvállal kut, szivattyu, harang készitést és felszerelést jótállás,

legolcsóbb árak és részletfizetés mellett.

Főleg ajánlja a t. gazdaközönségnek saját gyártmányu és Transatlantik szivattyus kutjait, egyáltalában gyárának a vízvezetések teljes felszerelésére kiváló gonddal berendezett vízműszaki osztályát.

Ajánlja vízhatlan ponyvát és különböző szerkezetű fujtatóit lakatosok és kovácsok részére.

(37.) Mintajegyek, képes árjegyzékek kívánatra megküldetnek. (5-19.)

Minden eddigi vilákiállításon haladása, jó izlese és versenyképessége miatt elsőrendű díjakat nyert!!!

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	felegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahus
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beazterce	febr. 6.	950	850	460	—	230	325	280	110	320	28
Brassó	sept. 14	830	655	515	460	255	440	175	115	360	36
Csik-Szereda	sept. 5.	1000	800	600	550	250	575	280	100	175	30
Décs	sept. 11.	810	750	480	—	240	540	580	240	200	32
Déva	jun. 23	1100	700	950	—	860	720	360	180	220	36
Erzébetváros.	sept. 15	750	650	550	—	280	500	180	120	300	36
Fogaras	dec. 7.	775	710	450	450	200	600	140	36	—	24
K-Fehérvár	sept. 8.	826	600	580	—	250	600	380	170	310	38
Gy.-Sz.-Miklós	sept. 15.	975	675	575	490	200	550	75	20	—	32
Kolozsvár	sept. 20	813	585	553	—	213	618	240	170	320	38
M-Vásárhely	sept. 13.	725	600	540	—	225	550	350	200	360	36
Naszód	aug. 23.	940	500	500	250	185	580	100	20	200	28
Nagy-Enyed	sept. 13	700	600	500	—	230	600	220	65	235	40
N.-Szeben	sept. 18.	860	710	570	500	300	620	180	120	300	36
Segesvár	sept. 13.	750	600	550	—	260	575	180	100	170	36
S-Sz.-György	sept. 10.	800	760	500	400	250	450	250	150	200	28
Szamosujvár	sept. 10.	950	650	525	—	315	560	360	70	400	34
Sz.-Rógen	sept. 13	775	575	575	325	237	650	220	100	240	36
Sz-Udvarhely	sept. 4.	900	750	650	—	200	550	180	90	180	28
Torda	aug. 25.	750	600	525	300	225	525	200	25	320	36
V.-Hunyad	sept. 1	875	800	600	—	250	600	160	80	300	36

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét

a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	forint										
	1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-24	1-30	1-36	1-42	1-52	
$\frac{16}{16}$ v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
$\frac{9}{16}$ v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
$\frac{4}{16}$ v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
$\frac{2}{16}$ v. nyolczad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
$\frac{1}{16}$ v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt, engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.